

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

MHG õpilaste toetamise põhimõtted

Eesmärk

Eesti haridussüsteemis lähtutakse kaasava hariduse põhimõttest, mille alusel peab kool suutma toetada iga õpilase arengupotentsiaali. Käesolev dokument toob välja Miina Härma Gümnaasiumi (MHG) tugiteenuste rakendamise korra ja hariduslike erivajadustega õpilaste (HEV) õpetamise põhimõtted.

Tugiteenuste ja HEV poliitika kujundamisel ning rakendamisel juhindume järgmistest regulatsioonidest ja dokumentidest:

- Põhikooli- ja Gümnaasiumiseadus (ptk 3, jagu 4, § 46-50),
- IBO dokumentatsioonist:
 - Access and Inclusion (2022);
 - Standards and Practices (2020)
 - Middle Years Programme Assessment Procedures (uuendatakse igal aastal)
 - Diploma Programme Assessment Procedures (uuendatakse igal aastal)
- IBO õppija profiilist
- Miina Härma Gümnaasiumi visioonist ja missioonist
- Miina Härma Gümnaasiumi hindamisjuhendist (2026)

MHG õpilaste toetamise põhimõtted vaatavad üle ning teevad ettepanekud uuendamiseks vastavalt vajadusele juhtkond, tugispetsialistid, õpilasesindus, hoolekogu ja õppenõukogu. Dokumendi kinnitab direktor käskkirjaga.

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

MHG missioon ja visioon

Miina Härma Gümnaasium on maailmale avatud kaasaegne ja turvaline õppeasutus, kus õppekeskkond, õppekava ja professionaalsed õpetajad loovad igale õpilasele laialdased võimalused oma arengupotentsiaali realiseerimiseks.

Miina Härma Gümnaasiumis kasvab põlvkond, kes muudab maailma paremaks. MHG on õpilaskeskne maailmakool, mis aitab kaasaegse õpikäsituse ning mitmekesise õppekeskkonna kaudu arendada laiapõhjalisi teadmisi ja oskusi, avab võimalused edasisteks valikuteks nii haridus- kui töömaastikul. MHG annab enesekindluse ning algatusjulguse panustada Eesti ja maailma arengusse.

Kooli tugiteenused

Miina Härma Gümnaasium on kaasavat haridust pakkuv kool, kus õpilasi toetatakse lähtuvalt nende isiklikest ja hariduslikest vajadustest.

Kooli tugispetsialistid toetavad õpilasi, lapsevanemaid ja õpetajaid. Meie töö eesmärgiks on ennetada ja lahendada õpi- ning käitumisraskusi. Koostöös pere ja õpetajaskonnaga leiame igale õpilasele temale sobivaima toe.

MHG tugispetsialistid on:

- Sotsiaalpedagoogid, kes ennetavad ja lahendavad koolis esilekerkivaid sotsiaalseid ja sotsiaalse suhtlemisega seotud probleeme, toetades laste arengut ja toimetulekut, kaasates vajadusel tugivõrgustiku.
- HEVKO (haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija), kelle ülesanne on korraldada HEV õpilaste õppe ja arengu toetamiseks koolisisest meeskonnatööd ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist.

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

- Koolipsühholoog, kes toetab haridusasutustes õppivate laste arengut koostöös lastevanemate ja haridustöötajatega, kaasates vajadusel teiste erialade spetsialiste. Abistab õpilasi nende mõtlemis-, tunde- ja käitumisprobleemide puhul.
- Õpilasnõustaja, kes tegeleb koolis gümnaasiumiõpilaste arengu ja vaimse heaolu toetamisega. Abistab õpi-, suhtlemis- ja kohanemiskeskuste korral, juhendab tulevikuplaanide tegemisel.
- Eripedagoog, kes hindab vajadusel õpilase arengu- ja õpioskuste taset, leiab õpilase arengut mõjutavad tegurid ning pakub õpilasele neist lähtuvalt individuaalset tuge. Eripedagoog teeb tihedat koostööd teiste koolis töötavate tugimeeskonna liikmetega, klassi- ja aineõpetajatega, et tagada õpilasele jõukohased võimalused õppimiseks.

Tugispetsialistide kontaktandmed on [kodulehel](#).

Konfidentsiaalsus ja suhtlemine

Oma töös lähtuvad tugispetsialistid ametieetikast ning tagavad õpilase, vanema ja õpetaja privaatsuse ning konfidentsiaalsuse. Konfidentsiaalset infot jagavad tugispetsialistid ainult juhtumiga otseselt seotud inimestega ainult selles ulatuses, mis on vajalik parimaks abistamiseks ning toetamiseks.

Hariduslike erivajadustega õpilased

Hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste hulka kuuluvad:

- Andekad õpilased, kes vajavad ühel või mitmel alal rohkem väljakutseid, kui õppekava pakub. Samuti võivad andekad õpilased vajada sotsiaal-emotsionaalset tuge. Tööd andekatega kirjeldab täpsemalt andekate märkamise ja toetamise põhimõtted: <https://miinaharma.ee/andekate->

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

markamine-ja-toetamine/

- Rahvusvahelised, õppekeelest erineva koduse keelega õpilased
- Tipptasemel treenivad ja võistlevad sportlased, kelle treening- ja võistluskoormus eeldab sagedasemat koolist eemalolekut
- Ajutise või püsiva õpiraskusega õpilased
- Emotsionaalsete või käitumisraskustega õpilased
- Pikemaajaliselt õppest eemal viibivad õpilased

Kooli tugispetsialistid dokumenteerivad Tartu haridusteenuste haldamise süsteemis ARNO tuge saanud ja tuge vajavate õpilaste õppekorralduslikud tugiteenused vastavalt Eesti Hariduse Infosüsteemi EHIS tugiteenuste klassifikaatorile.

Õpilast toetavad tegevused

ENNETUS

- **KiVa programm (I ja II kooliastmes) põhikoolis**

KiVa programm on teadus- ja tõenduspõhine kiusamisvastane programm, mille eesmärk on kiusamise ennetamine ja kiusamise juhtumite tõhus lahendamine. Programm põhineb kiusamise ja selle mehhanismide aastakümnete pikkusel ulatuslikul uurimisel. KiVa tugineb kolmel sambal: ennetamine, sekkumine ja jälgimine. Lisainfo: <https://kiusamisvaba.ee>

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

- **Sotsiaalsete oskuste tunnid ja vajaduspõhised vestlusringid**

Sotsiaalsete oskuste tunnid toimuvad I ja II kooliastmes, vajaduspõhiselt ka III kooliastmes. Eesmärgiks on sotsiaalsete oskuste arendamine läbi erinevate meetodite ning toetava ja positiivse õpikeskkonna loomine, lähtudes õppija profiilist. Vestlusringid toimuvad vajaduspõhiselt kõigis kooliastmetes.

- **Temaatilised klassijuhatajatunnid**

Erinevate teemade vajaduspõhine käsitlemine.

- **Tähendusliku õppimise kursus 10. klassis**

Kõik riikliku õppekava 10. klassi õpilased osalevad tähendusliku õppimise kursusel, kus antakse ülevaade Miina Härma Gümnaasiumi ajaloost, väärtustest, koolikultuurist ja õppesüsteemist ning tutvustatakse õpi- ja enesejuhtimisoskuseid. Kursuse eesmärgiks on anda õpilastele vajalikud teadmised ja oskused gümnaasiumi edukaks läbimiseks, ennetada õpiraskuseid ning toetada vaimset tervist.

MÄRKAMINE

- Õpilase õppimise, käitumise, heaolu ja kohanemisega seotud muutuste ning võimalike abivajaduste märkamine.
- Aineõpetajate, klassijuhatajate ja tugispetsialistide tähelepanekud.
- Õpilase ja lapsevanema pöördumised ning tähelepanekud.
- Vajadusel õpilaste teadmiste, oskuste, õpi- ja enesemääratluspädevuse ning heaolu hindamine sobivate testide ja küsimustike abil.
- 5. ja 10. klassi õpilaste rahulolu- ja kohanemisküsimustiku läbiviimine, et selgitada välja õpilaste kohanemisega seotud vajadused ning saada ettepanekuid koolielu parendamiseks.

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

- Regulaarsed vestlusingid klassijuhatajatega, et jagada tähelepanekuid ja ennetada võimalike probleemide süvenemist.
- Õpilaste toimetuleku jälgimine kooliastmete vahelisel üleminekul ning vajadusel täiendavate tugimeetmete kavandamine.

KAARDISTAMINE

- Vestlus õpilasega, et selgitada välja tema kogemused, vajadused, tugevused ja ootused.
- Koostöö ja infovahetus lapsevanemaga, sealhulgas õpilase toimetulekut mõjutavate oluliste kooliväliste asjaolude arvestamine.
- Õpilase vaatlus õppe- ja koolikeskkonnas, näiteks tunnis ja vahetunnis.
- Pedagoogilis-psühholoogiline hindamine, sealhulgas õpetajate hinnangud ja iseloomustused ning tugispetsialistide hinnangu.
- Vajadusel tervishoiuspetsialisti hinnangu arvestamine.
- Individuaalse arengu jälgimise kaardi täitmine.
- Õpilast mõjutavate õpi-, suhte- ja keskkonnategurite analüüsimine
- Õpilase senise toimetuleku, rakendatud tugimeetmete ja nende mõju analüüsimine.
- Kogutud info arutamine ja hindamine ümarlauas.
- Vajadusel koostöö tegemine koolivälise tugivõrgustikuga.
- Õpilase toetamise vajaduste, eesmärkide ja edasiste tegevuste kokkuleppimine koostöös õpilase, lapsevanema ja kooli töötajatega.

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

SEKKUMINE

- Täiendav juhendamine ja motiveerimine ainetunnis. Aineõpetaja rakendab õppetöös diferentseerimist, arvestades õpilaste erinevaid võimeid, õpistiile ja arengutaset. Vajadusel kohandatakse õppe sisu, protsessi, tempot ja õpikeskkonda, et tagada kõigile õpilastele jõukohane ja arendav õpe.
- Koostöö perega
- Õppe individualiseerimine (järelvastamiste plaanide koostamisel ja kokkulepete sõlmimisel abistamine, õppematerjalide kohandamine, abimaterjalide kasutamine, etteõppimine, süvendatud õppimine).
- Individuaalse õppekava koostamine, mille kohaselt on koolil võimalus teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas (PGS, 2026).
- Ajutine täiendav individuaalne juhendamine
- Kooli tugispetsialistiteenus (koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog, õpilasnõustaja, eripedagoog)
- Täiendav sotsiaalsete oskuste õppe pakkumine
- Abistamine karjäärivalikutega seonduvates küsimustes, läbi viies vastavasisulisi ainetunde ning pakkudes ja koordineerides karjäärinõustamisi
- Klassipõhine sekkumine (nt kokkulepe, arutelud klassis, metoodika rakendamine)
- Vajaduspõhiselt pikema vastamise aja pakkumine
- Eritingimustel põhikooli lõpueksamite ja gümnaasiumi riigieksamite korralduse muutmine vastavalt õpilase erivajadusele (vt <https://harno.ee/eksamid-testid-ja-uuringud/eksamid-testid-ja-lopudokumendid/pohikooli-lopueksamid#erivajadus> ja

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

<https://harno.ee/eksamid-testid-ja-uuringud/eksamid-testid-ja-lopudokumendid/riigieksamid#erivajadus>

- Aineõpetajate konsultatsioonid ja õpiabi
- Täiendava õppetöö võimalus
- Mõjuvatel põhjustel ka gümnaasiumis klassikursuse kordamine
- Koolivälise tugivõrgustiku kaasamine

Õpilase toetamisel lähtutakse kaasava hariduse põhimõtetest, mille kohaselt lähenetakse igale õpilasele individuaalselt ja vajaduspõhiselt, sh toetatakse ka hariduslike erivajadusega õpilasi.

Õpilaste individuaalse arengu toetamine

Klassijuhataja toetab õpilaste individuaalset arengut ja klassi terviklikku koostoimimist. Tegevused on fikseeritud klassijuhataja ametijuhendis.

Aineõpetajad tagavad oma aines õpiväljundite saavutamise ning õpilaste võimetekohase ainealase arengu. Aineõpetaja tegevused on fikseeritud aineõpetaja ametijuhendis.

Õpilase arengu toetamiseks viib klassijuhataja temaga koolis läbi arenguvestluse vähemalt üks kord õppeaastas. Arenguvestlusel analüüsib õpilane õpingutes edenemist, toetavaid hobisid ja sotsiaalseid suhteid koolikeskkonnas. Klassijuhataja suunab vestlust ning aitab kokku leppida edasises õppes ja arengu eesmärkides. Täpsem korraldus on fikseeritud arenguvestluste läbiviimise tingimustes ja korras.

Ainealane konsultatsioon ja järelevastamine

Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

õppetunde. Ainealaste konsultatsioonide ajad avaldatakse kooli koduleheküljel.

Vajadusel juhendatakse õpilast koostöös haridustehnoloogiga kasutama kooli poolt heaks kiidetud tehisarv rakendusi iseseisva õppimise toetamiseks ja ajutise mahajäämuse vähendamiseks, arvestades õpilase vanust, rakenduse kasutustingimusi ning kooli andmekaitse põhimõtteid.

Rohkem infot õpiabi põhimõtete ja järelvastamise põhimõtete kohta leiab MHG hindamisjuhendist:

<https://miinaharma.ee/wp-content/uploads/2020/10/Hindamisjuhend.pdf>

Eksamid

Ühtsete põhikooli lõpueksamite läbiviimisel võib kooli direktor hariduslike erivajadustega õpilastel võimaldada eksamitöö tegemiseks üht või mitut eritingimust.¹ Enim rakendatavad eritingimused on lisaaja võimaldamine kuni 15 minutit ühe astronoomilise tunni kohta ja eksami sooritamine eraldi ruumis.

IB MYP e-eksamite sooritamisel võimaldatakse korralisi eritingimusi, kui õpilasel on kuni kuus kuud enne eksamite algust tekkinud vigastus või muu meditsiiniline/psühholoogiline probleem, mis piirab tema võimet sooritada e-eksameid tavapärasel viisil. Eritingimuste taotlemine põhineb *IB Access and inclusion policy*’l.

Gümnaasiumi riigieksamite puhul võib kooli direktori põhjendatud otsusega ja eksameid korraldava asutuse nõusolekul võimaldada erivajadusega gümnaasiumilõpetajale riigieksami sooritamiseks ühte või mitut eritingimust.² Enim rakendatavad eritingimused on lisaaja võimaldamine kuni 15 minutit ühe astronoomilise tunni kohta ja eksami sooritamine eraldi ruumi

KINNITATUD

Miina Härma Gümnaasiumi direktori
käskkirjaga nr 109
24.09.2026

IB *Diploma Programme*'i lõpueksamitel võimaldatakse korralisi eritingimusi, kui õpilasel on kuni kuus kuud enne eksamite algust tekkinud vigastus või muu meditsiiniline/psühholoogiline probleem, mis piirab tema võimet sooritada lõpueksameid tavapärasel viisil. Eritingimuste rakendamise vajadusest peab õpilane või tema seaduslik esindaja teavitama IB DP koordinaatorit hiljemalt 15. novembriks eksamite toimumise õppeaastal.

Vähem kui kuus kuud enne eksameid ilmnenu probleemide korral on võimalik rakendada erakorralisi eritingimusi. Õpilane või tema seaduslik esindaja peavad teavitama IB DP koordinaatorit esimesel võimalusel pärast asjaolude ilmnemist, mis ei võimalda õpilasel tavatingimustel eksameid sooritada.

Rohkem infot IB DP eritingimuste rakendamise kohta leiab dokumendist *IB Diploma Assessment Procedures*, mida uuendatakse igal aastal.

¹ Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord, §16 <https://www.riigiteataja.ee/akt/118122015012?leiaKehtiv>

² Samas, §34